

14 -ാം കേരള നിയമസഭ

22 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്ര ചിഹ്നം ഇല്ലാത്ത പോദ്ദം നം. 2837

22-01-2021 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

കിണറുകളുടെ സംരക്ഷണം

ചോദ്യം		ഉത്തരം	
<p align="center">ശ്രീ എ . പി . അനീൽ കുമാർ , ശ്രീ . കെ . സി . ജോസഫ് , ശ്രീ . അനീൽ അക്കര , ശ്രീ . അനൂപ് ജേക്കബ്</p>		<p align="center">Shri. K. Krishnankutty (ജലവിഭവ വകുപ്പുമന്ത്രി)</p>	
(എ)	സംസ്ഥാനത്തെ ജനങ്ങളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും കുടിവെള്ളത്തിനായി ആശ്രയിക്കുന്ന കിണറുകളിൽ നല്ലൊരു പങ്കും മലിനീകരിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നത് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ;	(എ)	സംസ്ഥാനത്തെ ജനങ്ങളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും കുടിവെള്ളത്തിനായി ആശ്രയിക്കുന്ന കിണറുകളിൽ നല്ലൊരു പങ്കും മലിനീകരിക്കപ്പെട്ടതാണെന്നത് ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.
(ബി)	കിണറുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് സർക്കാർ പ്രത്യേക പ്രാധാന്യം നൽകുന്നുണ്ടോ; വിശദാംശം നൽകുമോ; എങ്കിൽ അതിനായി സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ എന്തൊക്കെയാണ്;	(ബി)	കിണറുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് സർക്കാർ പ്രത്യേക പ്രാധാന്യം നൽകുന്നുണ്ട്. സംസ്ഥാന ഭൂജലവകുപ്പ് 'ഭൂജലസംരക്ഷണവും സംപോഷണവും' എന്ന പ്ലാൻ പദ്ധതി ഭൂജലസ്രോതസ്സുകളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. തുറന്ന കിണറുകളുടെ പരിപോഷണം പ്രസ്തുത പദ്ധതിയിൻ കീഴിൽ പ്രധാനമായും ലക്ഷ്യമിടുന്നു. നിലവിൽ പൊതു സ്ഥാപനങ്ങളിലെ ഭൂജല റീചാർജ്ജാണ് വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. 2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷം വകുപ്പ് 97 എണ്ണം തുറന്നകിണർ റീചാർജ്ജ് പദ്ധതികൾ പൂർത്തീകരിച്ചു. 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷം വകുപ്പ് 243 എണ്ണം തുറന്ന കിണർ പരിപോഷണ പദ്ധതികൾക്ക് അനുമതിനൽകിയിരുന്നു. ആയതിൽ 128 എണ്ണം തുറന്ന കിണർ പരിപോഷണ പദ്ധതികൾ സംസ്ഥാനത്ത് നടപ്പിലാക്കി കഴിഞ്ഞു. ബാക്കി പ്രവർത്തികൾ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു. വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ഭൂജലസംപോഷണ പദ്ധതികൾ സുസ്ഥിര ഭൂജല വികസനത്തിന് പ്രധാന പങ്ക് വഹിച്ചു വരുന്നു. ലോകബാങ്ക് ധനസഹായത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്ന ജലനിധി പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായുള്ള കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിനു വേണ്ടി ഭൂഗർഭ ജല പരിപോഷണ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കിണറുകളുടെ ചുറ്റും ഫിൽട്ടർ മീഡിയ (ചല്ലി ,മണൽ) എന്നിവ നിറച്ച് ഒരു പരിധി വരെ മാലിന്യ മൂകതമാക്കുന്നതിനുള്ള ശ്രമങ്ങൾ നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട് . കെ.ആർ.ഡബ്ല്യു.എസ്.എയുടെ

		<p>ഭാഗമായ മഴകേന്ദ്രം പ്ലാൻസ്കീമിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി മഴവെള്ള സംഭരണവും ഭൂജല പരിപോഷണവും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. മഴവെള്ള സംഭരണത്തിനു വേണ്ടി നിർമ്മിക്കുന്ന സംഭരണി കളിൽ നിന്നും പുറത്തേക്കൊഴുകുന്ന അധിക ജലം ഭൂജലപരിപോഷണത്തിനും നിലവിലുള്ള കിണറുകൾ റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ 2020 -21 സാമ്പത്തിക വർഷം മുതൽ പ്ലാൻ പദ്ധതിയിലുൾപ്പെടുത്തി കിണറുകൾ റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിന് പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. ഇതിന്റെ ഭാഗമായി 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 5 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ 800 കിണറുകളിലെ ജലം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും പരിപോഷിപ്പിക്കുന്നതിനുമുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്.</p>
(സി)	<p>കുളങ്ങളും കിണറുകളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും മഴക്കാലത്ത് റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനും ജലത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം പരിശോധിക്കുന്നതിനും നിലവിലുള്ള സംവിധാനം എന്താണ്;</p>	<p>(സി) ഭൂജലസംരക്ഷണത്തിനും സംപോഷണത്തിനുമായി തുറന്ന കിണർ/റീചാർജ്ജ് പിറ്റ്/കഴൽക്കിണർ റീചാർജ്ജ് പദ്ധതികളും, 0.1 ഹെക്ടറിൽ താഴെയുള്ള ചെറിയ കുളങ്ങളുടെ നവീകരണം, അനുയോജ്യമായ പ്രദേശങ്ങളിൽ മൈക്രോ വാട്ടർഷെഡ് അടിസ്ഥാനത്തിൽ ചെറിയ തടയണകൾ അടിയണകൾ എന്നിവയുടെ നിർമ്മാണം തുടങ്ങിയ പദ്ധതികളാണ് സംസ്ഥാനത്ത് ഭൂജലസംരക്ഷണത്തിനായി വകുപ്പ് നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. ഭൂജലവകുപ്പിന് തിരുവനന്തപുരം, എറണാകുളം, കോഴിക്കോട് ജില്ലകളിൽ ജലഗുണനിലവാരം പരിശോധിക്കുന്നതിനായി അനലിറ്റിക്കൽ ലബോറട്ടറികൾ നിലവിലുണ്ട്. ഭൂജലവകുപ്പ് സംസ്ഥാനത്ത് വിവിധ ജില്ലകളിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള നിരീക്ഷണ കിണറുകളിൽ നിന്നുമുള്ള ജലത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം നിശ്ചിത ഇടവേളയിൽ പരിശോധിച്ച് പഠനവിധേയമാക്കി വരുന്നു. കൂടാതെ പൊതുജനങ്ങൾക്ക് അവരുടെ ആവശ്യാനുസരണം നിശ്ചിത ഫീസ് ഈടാക്കി കിണറുകളിലെ ജലത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം പരിശോധിച്ച് റിപ്പോർട്ടും, പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങളും വകുപ്പ് നൽകി വരുന്നു. ജലനിധി പദ്ധതിയിൽ ഭൂഗർഭ ജല പരിപോഷണ പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഇതു മുഖേന ഭൂഗർഭ ജലത്തിന്റെ അളവ് വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. ജലനിധി പദ്ധതിയിൽ ജല സംരക്ഷണത്തിനായി കിണർ റീചാർജ്ജ്, മേൽക്കൂര മഴവെള്ള സംഭരണം (Roof water Harvesting), ചെറുകിട തടയണകൾ, നീർക്കുഴികൾ, ഭൂമിയുടെ അടിയിലുള്ള തടയണകൾ, VCB (Vented cross Bar), എന്നീ രീതികൾ ഭൂമിയുടെ കിടപ്പനുസരിച്ച്</p>

നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. കുടിവെള്ളത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി ജലനിധി കുടിവെള്ള പദ്ധതികളുടെ ഉറവിടം (source) തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതു മുതൽ അതീവ ശ്രദ്ധ ചെലുത്തുന്നുണ്ട്. ഉറവിടവും പരിസരവും മാലിന്യ മൂക്തമായും, ഉറവിടത്തിൽ മാലിന്യം കലർന്ന ജലം എത്തിച്ചേരാതെയും സംരക്ഷിക്കുന്നു. കൂടാതെ ഉറവിടം തെരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന് മുന്നോടിയായി ടി സ്ത്രോതസ്സിലെ ജലം ഭൗതിക രാസ സൂക്ഷ്മാണു ജീവി ഘടകങ്ങൾ പരിശോധിച്ച് ഗുണനിലവാരം ഉറപ്പാക്കിയതിനു ശേഷമാണ് സ്ത്രോതസ്സ് നിശ്ചയിക്കുന്നത്. ഓരോ സ്ത്രോതസ്സിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന ജലത്തിന്റെ ഗുണനിലവാരം അനുസരിച്ച് ആവശ്യമായ ശുദ്ധീകരണ പ്രക്രിയകളും ക്ലോറിനേഷനും നടത്തി അണുവിമുക്തമാക്കിയാണ് വിതരണത്തിന് തയ്യാറാക്കുന്നത് .

കാലാകാലങ്ങളിൽ ഗുണഭോക്തൃ സമിതികൾ അംഗീകൃത ലാബുകളിൽ കുടിവെള്ളം പരിശോധിച്ച് ഗുണ നിലവാരം ഉറപ്പാക്കുന്നുണ്ട് . സംസ്ഥാനത്ത് പബ്ലിക് ഹെൽത്ത് ലബോറട്ടറികൾ, കേരള വാട്ടർ അതോറിറ്റിയുടെ ലാബുകൾ, ഗ്രൗണ്ട് വാട്ടർ ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റ് ലാബ് എന്നിവ വഴിയുള്ള പരിശോധനകളാണ് സാധാരണ നടത്തുന്നത്. ശുദ്ധീകരണ ശാലകൾ ഉള്ള കുടിവെള്ള പദ്ധതികളിൽ അവയോടനുബന്ധിച്ച് ഗുണനിലവാര പരിശോധനയും ലാബുകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ ജലവിഭവ വകുപ്പിന്റെ കീഴിലുള്ള സി.സി.ഡി.യു (Communication and Capacity Development Unit) ഫീൽഡ് ടെസ്റ്റ് കിറ്റ് (Field test kit) ഉപയോഗിച്ച് ജല പരിശോധന നടത്തിവരുന്നു. ജല ജീവൻ മിഷന്റെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാനത്തെ മുഴുവൻ കുടിവെള്ള സ്ത്രോതസ്സുകളും Field Test Kit ഉപയോഗിച്ച് പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. കെ.ആർ.ഡബ്ല്യു.എസ്.എ യുടെ ഭാഗമായ മഴകേന്ദ്രം മുഖേനയാണ് മഴവെള്ള സംഭരണവും ഭൂജല പരിപോഷണവും പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുന്നത്. സംസ്ഥാനത്തെ ഗാർഹികാവശ്യങ്ങൾക്കുപയോഗിക്കുന്ന കിണറുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും മഴക്കാലത്ത് റീചാർജ് ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള പദ്ധതികൾ പരിമിതമായ തോതിൽ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നുണ്ട്. 2019-20 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി 10 ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളിലായി 8500 കിണറുകൾ റീചാർജ് ചെയ്ത് സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും 2020-21 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 5 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലെ 800

		<p>കിണറുകൾ മഴവെള്ളം കടത്തിവിട്ട് റീചാർജ് ചെയ്യുന്നതിനുമുള്ള പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിച്ചിട്ടുണ്ട്. നിലവിൽ ജലജീവൻ മിഷൻ മാർഗ്ഗ രേഖ പ്രകാരം മുഴുവൻ കുടിവെള്ള സ്രോതസ്സുകളും വർഷത്തിൽ രണ്ടു പ്രാവശ്യം സൂഷ്കാണ പരിശോധനയും ഒരു പ്രാവശ്യം രാസമാലിന്യ പരിശോധനയും നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനായി ഓരോ പഞ്ചായത്തിലും 5 വനിതകളെ വീതം പരിശീലിപ്പിക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. ഇതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾ ഈ വർഷം തന്നെ ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.</p>
<p>(ഡി)</p>	<p>കെ.ആർ.ഡബ്ല്യു.എസ്.എ. നടപ്പിലാക്കുന്ന മഴവെള്ള സംഭരണത്തിലൂടെ ജലപരിപോഷണം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നടപ്പിലാക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണ്;</p>	<p>(ഡി) കെ.ആർ.ഡബ്ല്യു.എസ്.എ യുടെ ഭാഗമായി രൂപീകരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കുന്ന 'മഴകേന്ദ്രം' മുഖേനയാണ് 'മഴവെള്ള സംഭരണം-ഭൂജല പരിപോഷണംപദ്ധതി' സംസ്ഥാനത്ത് ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നത്. മഴവെള്ള സംരക്ഷണത്തിന്റെ പ്രാധാന്യവും ആവശ്യകതയും ജനങ്ങളിലെത്തിക്കുവാൻ സഹായകരമായ വിവര വിദ്യാഭ്യാസ വിനിമയ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പരിശീലന പരിപാടികൾ, മാതൃക മഴവെള്ള സംഭരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ/നിർമ്മിതികൾ തുടങ്ങിയവ നടത്തുന്നുണ്ട്. കുടിവെള്ള ക്ഷാമം രൂക്ഷമായി അനുഭവപ്പെടുന്ന മലയോര,തീരദേശ ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകൾക്ക് മുൻഗണന നൽകിക്കൊണ്ട് ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തുകളെ തെരഞ്ഞെടുത്ത് വ്യക്തിഗത കുടുംബങ്ങൾക്ക് മഴവെള്ളം സംഭരിക്കുന്നതിനും, ഭൂജല സംവർധനത്തിനും സഹായകരമായ 10000 ലിറ്റർ ശേഷിയുള്ള മഴവെള്ള സംഭരണി നിർമ്മിച്ച് നൽകുന്നു. സംഭരിച്ചു വെച്ചിരിക്കുന്ന മഴവെള്ളം വേനൽ മാസങ്ങളിൽ ചിട്ടയോടെ ഉപയോഗിക്കുന്നതിലൂടെ പ്രസ്തുത മാസങ്ങളിലെ കുടിവെള്ള ക്ഷാമത്തിന് പരിഹാരമാകുന്നു. മഴക്കാലത്ത് സംഭരണികളിൽ സംഭരിക്കുന്ന വെള്ളം യഥേഷ്ടം കുടിക്കുവാനും ഗാർഹിക ആവശ്യങ്ങൾക്കുമായി ഉപയോഗിക്കാനും സാധിക്കുന്നു. പങ്കാളിത്താധിഷ്ഠിത മാതൃകയിൽ നടപ്പിലാക്കുന്നത് മൂലം ഗുണഭോക്താക്കളുടെ ഉടമസ്ഥതാബോധം വർധിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. പ്രസ്തുത പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി നടപ്പു സാമ്പത്തിക വർഷം 10 കോടി രൂപ വകയിരുത്തിയിട്ടുണ്ട്.പ്രസ്തുത തുക ഉപയോഗിച്ച് 750 കുടുംബങ്ങൾക്ക് മഴവെള്ളസംഭരണികളും, 800 കുടുംബങ്ങളിലെ തുറന്ന കിണറുകളിലേയ്ക്ക് മഴവെള്ളം കടത്തി വിട്ട് റീചാർജ് ചെയ്യുന്ന പ്രവർത്തനവും, തിരുവനന്തപുരം നഗരത്തിലെ സർക്കാർ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ മഴവെള്ള സംഭരണം, ഭൂജല സംവർധന പ്രവർത്തനങ്ങളും, രണ്ട് പട്ടികജാതി/പട്ടിക വർഗ കോളനികളിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി മാനേജ്ഡ് മഴവെള്ള സംഭരണികളുടെ</p>

		<p>നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങളും വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഇവ നടപ്പിലാക്കുന്നതിന്റെ പ്രാരംഭനടപടികൾ പൂർത്തിയായിവരുന്നു.</p>
<p>(ഇ)</p>	<p>നിലവിൽ ഈ പദ്ധതി എത്ര ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിലാണ് നടപ്പിലാക്കിയിട്ടുള്ളത്; വ്യക്തമാക്കാമോ?</p>	<p>(ഇ) കെ.ആർ.ഡബ്ല്യു.എസ്.എ യുടെ ഭാഗമായി രൂപീകരിച്ച പ്രവർത്തിക്കുന്ന മഴകേന്ദ്രം മുഖേന മഴവെള്ള സംഭരണം - ഭൂജല പരിപോഷണം പദ്ധതി സംസ്ഥാനത്ത് 44 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളിൽ 10000 ലിറ്റർ ശേഷിയുള്ള മഴവെള്ള സംഭരണികൾ നിർമ്മിച്ചു നൽകി. കൂടാതെ മഴവെള്ള സംഭരിച്ചുള്ള കിണർ റീചാർജിംഗ് പദ്ധതി വഴി 6 ജില്ലകളിലായി 10 പഞ്ചായത്തുകളിലെ 8500 കുടുംബങ്ങളിലെ തുറന്ന കിണറുകൾക്ക് കിണർ റീചാർജിംഗ് സംവിധാനം ഏർപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ പൂർത്തിയായി വരുന്നു. ഇതിൽ ഒരു പഞ്ചായത്തിലെ നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു. വിശദാംശങ്ങൾ അനുബന്ധം 1-ൽ ഉള്ളടക്കം ചെയ്യുന്നു.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

അനുബന്ധം

***

സാമ്പത്തിക വർഷം	ജില്ലയുടെ എണ്ണം		പഞ്ചായത്തതിന്റെ എണ്ണം		വ്യക്തിഗത കുടുംബങ്ങളുടെ എണ്ണം	
	മഴവെള്ള സംഭരണി	കിണർ വീചാർജിംഗ്	മഴവെള്ള സംഭരണി	കിണർ വീചാർജിംഗ്	മഴവെള്ള സംഭരണി	കിണർ വീചാർജിംഗ്
2012-13	3	-	6	-	1951	-
2013-14	2	-	4	-	1035	-
2014-15	2	-	5	-	1000	-
2015-16	-	-	-	-	-	-
2016-17	-	-	-	-	-	-
2017-18	6	-	9	-	1575	-
2018-19	5	-	10	-	1526	-
2019-20	7	6	10	10	1000	8500
ആകെ			44	10	8087	8500

 Section Officer.